Zaaknummer: 30783-2022
Documentnummer: 30783-2022:797864

Raadsvergadering d.d. 29 september 2022

Aan de raad,

Onderwerp

Lokale Energie Strategie

Portefeuillehouder

J.H.C.M. Briels

Beslispunten

1. Vaststellen van de Lokale Energie Strategie Laarbeek
2. Vaststellen van de actualisatie beleid Grootschalige Opwek
3. Beëindigen Voorkeursrecht Gemeenten in zoekgebied Lieshoutse Heide

Samenvatting

Dit voorstel behandelt de vormgeving van de lokale energietransitie in Laarbeek. Er wordt een brede agenda gepresenteerd voor het duurzaam opwekken en besparen van energie en warmte in de gemeente. Als onderdeel daarvan wordt de Visie Grootschalige Opwek uit 2019 geactualiseerd. Ten slotte maakt deze beleidswijziging dat het niet langer nodig is om voorkeursrecht gevestigd te houden op percelen in het buitengebied van Mariahout (het gebied 'Lieshoutse Heide') ten behoeve van een mogelijk windpark. Dit voorkeursrecht wordt daarom beëindigd.

Aanleiding

Vanwege het aflopen van de pilot van het vergunnen van zonneparken, het afronden van de Omgevingsdialoog Lieshoutse Heide en het verschijnen van de RES 1.0 heeft de gemeenteraad verzocht om een actualisatie van het lokale energiebeleid.

Beoogd effect en/of resultaat

Het vaststellen van de nieuwe beleidsstukken voorziet in een duidelijk plan voor de energietransitie in Laarbeek, waarin ambities worden uitgesproken, prioriteiten worden gesteld en een plan van aanpak wordt gepresenteerd.

Argumenten

Onderbouwing vaststelling Lokale Energie Strategie Laarbeek

De Lokale Energie Strategie brengt een aantal thema's in de energietransitie samen en biedt een breed kader voor energiebeleid en -activiteiten. Het is een flexibele agenda die jaarlijks bijgesteld kan worden, zonder dat de uitgangspunten en ambities veranderen. Zo blijft ons energiebeleid integraal en actueel, en blijven we de accenten daar leggen waar het bij onze gemeente past. De inhoudelijke keuzes die in de agenda gemaakt worden, zijn in het beleidsstuk zelf onderbouwd. Voor de totstandkoming van de agenda is niet alleen ingespeeld op recente lokale en bovenlokale ontwikkelingen, maar ook op signalen uit de gemeente zelf en uit eerdere discussies over dit onderwerp in de raad. Een actueel en landelijk thema krijgt zo een lokale invulling.

Onderbouwing vaststelling beleidsactualisatie grootschalige opwek
Met het afronden van de pilot om maximaal vijf zonneparken te vergunnen en de resultaten van de Landschapsdialoog die in het zoekgebied Lieshoutse Heide is gevoerd, zijn de doelen van de Visie Grootschalige Opwek (2019) gehaald en was het tijd om de Visie te evalueren. Deze evaluatie (zie bijlage 3) geeft aanleiding tot het opstellen van een beleidsactualisatie. Omdat het beleid voor grootschalige opwek past binnen het kader van de Lokale Energie Strategie, is gekozen voor een korte uitwerking. De inhoudelijke keuzes die in deze actualisatie gemaakt worden zijn gebaseerd op de evaluatie en de eerder verschenen conclusies van de landschapsdialoog Lieshoutse Heide, en worden zowel in de evaluatie als in de actualisatie onderbouwd.

Onderbouwing beëindiging Voorkeursrecht
Het door de gemeente gevestigde Voorkeursrecht op het zoekgebied Lieshoutse Heide had destijds een aantal doelen. Ten tijde van vestiging wist de gemeenteraad dat het gebied een zoekgebied zou worden in de RES 1.0, maar dit was nog niet openbaar bekend. Ten eerste wilde de gemeente grondspeculatie en lokale spanningen voorkomen, iets dat we in omliggende gemeenten zagen gebeuren. Ten tweede wilde de gemeente regie houden bij de komst van een eventueel windpark, zodat we niet door ontwikkelaars buitenspel gezet zouden worden. Ook daarvan waren lokale voorbeelden bekend. Ten derde had de gemeente tijd nodig om te komen tot een meer uitgewerkt standpunt over de komst van een windpark en haar eigen rol daarin. Omdat de gemeenteraad de voorkeur uitsprak om dit samen met inwoners vorm te geven, was dit een extra tijdrovend proces. De WVG was een instrument om deze tijd te krijgen. En ten slotte wilde de gemeente, mocht er een windpark komen, zoveel mogelijk handelingsruimte hebben zodat de voordelen van het park lokaal zouden kunnen zijn.

De doelen zoals hierboven beschreven zijn behaald. Er zijn ontwikkelaars geweest die met grondeigenaren en gemeente in overleg zijn geweest over de beperkingen door de WVG, en er heeft dus ondanks interesse geen grondspeculatie plaatsgevonden. De gemeente heeft regie kunnen houden en heeft de tijd gehad om, ondanks corona-beperkingen, een goede dialoog met de bewoners te kunnen voeren. De standpunten van de bewoners zijn het uitgangspunt van de passage over windenergie in de beleidsactualisatie. Ten slotte heeft de gemeente een koopoptie gevestigd op een strategisch perceel.

Mocht de beleidsactualisatie worden vastgesteld, dan betekent dit dat de gemeente een ‘nee-tenzij’ principe omarmt voor windenergie. Dat betekent dat er geen actief beleid meer gevoerd hoeft te worden om windmolens mogelijk te maken of de positie van de gemeente te beschermen. Voorkeursrecht is daarmee niet langer nodig en heeft haar doel gediend.

Kanttekeningen

Volgorde van beslispunten
Er zit een duidelijke volgorde in de beslispunten zoals die worden voorgelegd. De Lokale Energie Strategie vormt een breder kader waarbinnen de actualisatie haar plaats vindt. Het is dus voor de actualisatie van belang dat de Lokale Energie Strategie wordt vastgesteld. De actualisatie is wel op zichzelf leesbaar en bruikbaar, maar mist dan een inbedding en context.

Daarnaast hangt het beëindigen van het voorkeursrecht direct samen met vaststelling van de actualisatie grootschalige opwek. Deze actualisatie geeft een nieuw standpunt van de gemeente weer over windenergie, en alleen op basis van dit nieuwe standpunt is het een logische stap om het voorkeursrecht te beëindigen. Kortom, het tweede besluitpunt is afhankelijk van het eerste, en het derde besluitpunt is afhankelijk van het tweede.

Financiële gevolgen
De uitvoering van de activiteiten uit de Lokale Energie Strategie zijn passend binnen het bestaande duurzaamheidsprogramma en de daarvoor beschikbare begroting. Het vaststellen van deze beleidsstukken heeft daarmee geen directe financiële gevolgen. Daarnaast is een positieve trend zichtbaar dat voor nieuwe lokale beleidsopgaven, zoals energiearmoede, landelijke budgetten beschikbaar komen.

Vormgeving
Vanwege de belofte om de beleidsstukken in september aan de raad te presenteren en vanwege het zomerreces was er onvoldoende tijd om de stukken van een professionele vormgeving te voorzien. U ontvangt deze daarom nu als platte tekst, de opgemaakte stukken volgen zo snel mogelijk en in ieder geval voorafgaand aan de raadsvergadering. De inhoud van deze stukken zal ongewijzigd zijn ten opzichte van de eerder verstuurde tekst.

Vervolgstappen

- Informeren grondeigenaren over beëindiging voorkeursrecht
- Start uitvoering Lokale Energie Strategie

Bijlagen

1. Lokale Energie Strategie Laarbeek
2. Actualisatie beleid Grootschalige Opwek van Duurzame Energie in Laarbeek
3. Evaluatie Visie Grootschalige Opwek van Duurzame Energie in Laarbeek
4. Concept raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden